

ת"פ 6553/09/12 - מדינת ישראל נגד מסרשאו רדאי - ניתן גזר דין, ווסייהון בן וודג מלסה

בית משפט השלום בבאר שבע

ד' אב תשע"ה
20 יולי 2015

ת"פ 6553-09-12 מדינת ישראל נ' רדאי(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 03482201201535

בפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות תביעות נגב - עו"ד חן יבין

נגד

הנאשמים

1. מסרשאו רדאי - ניתן גזר דין

ע"י ב"כ עו"ד אלי אונגר

2. ווסייהון בן וודג מלסה

ע"י ב"כ עו"ד ליאור כהן

גזר דין לנאשם 2

כתב האישום והסדר הטעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירה של סיוע לפריצה לרכב, בניגוד לסעיף 413' רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ביחד עם סעיף 31 לאותו חוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן כא/1, בהן הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, בתאריך 31.08.12, בין השעות 01:30 עד 04:30 לפנות בוקר, סייע הנאשם לאחר (הנאשם 1 בכתב האישום), לפרוץ לרכב מסוג פיאט, מ.ר. 69-576-25, אשר חנה בשכונת מגורים בעיר נתיבות, בכך שהנאשם האחר פתח את דלת הנוסע הקדמית ברכב, נכנס לרכב בכוונה לבצע גניבה, כל זאת כאשר הנאשם דן מסתובב סביב הרכב ושומר שמאן דהוא לא יפריע לנאשם הנוסף במעשיו.

בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, בהתאם לו תוקן כתב האישום, והנאשם נשלח לחקירת שירות המבחן למבוגרים. ההסדר לא כלל הסכמות ענשיות.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, את רישומו הפלילי של הנאשם (ת/1). מהרישום הפלילי עולה, כי לחובת הנאשם הרשעות קודמות בעבירות כנגד הרכוש; איומים; סמים. בין עבירות הרכוש, הורשע גם בעבירות דומות של פריצה לרכב; התפרצות למקום מגורים; גניבה.

עוד תלוי ועומד כנגד הנאשם מאסר מותנה, בר הפעלה, בן שלושה חודשים בגין כל עבירת רכוש מסוג עוון; מאסר מותנה בן 8 חודשים בגין כל עבירת רכוש מסוג פשע, זאת כעולה מגזר הדין שהוגש גם הוא מטעם התביעה (ת/2).

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

חקירת שירות המבחן

בענינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים מטעם שירות המבחן למבוגרים.

התסקיר הראשון, נושא תאריך 26.02.14, מפרט נסיבותיו האישיות של הנאשם, רווק, כבן 27 שנים באותה העת. הנאשם עלה לארץ בהיותו בן 5 שנים. גילה בעיות התנהגותיות וחינוכיות במוסדות הלימודים בהן שהה, לרבות אלימות, שימוש בסמים, שימוש באלכוהול ובריחה מהמוסדות החינוכיים. בהיותו בן 17 שנים השתלב במסגרת טיפולית לגמילה מאלכוהול למשך שלושה חודשים, ולאחר מכן במסגרת נוספת להכוונת נוער, אך הורחק מאותה מסגרת על רקע אירוע אלימות.

הנאשם לא גויס לשירות צבאי עקב תיקים פליליים פתוחים שצבר בהיותו נער.

הנאשם התקשה להשתלב במסגרת תעסוקתית קבועה, וטרם מעצרו, על פי דבריו, עבד כסדרן במרכול.

הנאשם לא שיתף פעולה באופן סדיר במסגרות הטיפוליות בהן שהה, וגם במהלך הקשר עם שירות המבחן גילה שיתוף פעולה חלקי ובין היתר לא הגיע לפגישות באופן סדיר.

הנאשם יחס את הסתבכותו בעבירה דן לשימוש באלכוהול ולהשפעת חברו הנאשם הנוסף.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שהינו בעל יכולות דלות, קושי להסתגל למסגרות ולתפקד באופן יציב, אינו נותן אמון בגורמי סמכות ובגורמי טיפול.

הנאשם סירב להשתלב במסגרת טיפולית אינטנסיבית במרכז לנפגעי אלקוהול, ובשל כך נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בענינו, אך מסר, כי אם יביע הנאשם רצון להשתלב בטיפול, יערך ניסיון כאמור.

בית המשפט נעתר לבקשת ההגנה לערוך ניסיון נוסף לשלב הנאשם בהליך טיפולי בתחום ההתמכרות לאלכוהול. מתסקיר נוסף שהוגש (שני במספר), נושא תאריך 30.06.14, עולה כי חרף התרשמות שירות המבחן מכוחותיו המצומצמים של הנאשם ביחס להשתלבות בטיפול, החלו בהליך של אבחון הנאשם לקראת רישומו למסגרת גמילה אינטנסיבית. שירות המבחן עתר לדחות את המשך הדיון לשם כך.

תסקיר נוסף שהוגש בענינו של הנאשם, שלישי במספר, נושא תאריך 05.10.14, מפרט התרשמות של שירות המבחן משינוי חיובי במוטיבציה של הנאשם להשתלבות במסגרת של גמילה מאלכוהול. שירות המבחן המליץ על דחייה נוספת של הדיון.

תסקיר משלים ואחרון (רביעי במספר) הוגש בתאריך 01.03.15. על פי המפורט בתסקיר, לאחר השלמת הליך האבחון הארוך, במהלכו הביע הנאשם מוטיבציה להשתלב במסגרת גמילה טיפולית, כאשר הופנה לקהילה טיפולית מתאימה, שינה טעמו והכחיש קיומה של בעיית התמכרות. עוד הוברר, כי הנאשם ממשיך להשתמש באלכוהול. בנסיבות אלה, התרשם שירות המבחן מהעדר מוטיבציה להשתלב בטיפול, למעט המוטיבציה הנובעת מעצם קיומו של ההליך הפלילי, ומחוסר מוכנות ובשלות לטיפול.

בסיומו של התסקיר, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית. אשר לעונש, המליץ שירות המבחן על "ענישה מוחשית בדרך של עבודות שירות, תוך הארכה של המאסרים המותנים העומדים כנגדו". שירות המבחן התרשם, כי בענישה כזו יהיה כדי להמחיש את חומרת מעשיו של הנאשם ולהוות גורם מרתיע ומציב גבולות. שירות המבחן ציין, כי ענישה בדרך של מאסר בפועל עלולה להביא לנסיגה במצבו של הנאשם ולהעמקת דפוסים שוליים.

טענות הצדדים

הצדדים הגישו טיעוניהם לעונש בכתב (יצוין, תחילה הגישה התביעה טיעוניה בכתב וההגנה טענה על פה, ואולם, עקב תקלה טכנית שסיבתה טרם הובררה, נמחק הפרוטוקול מהמערכת, ועל כן הגישה ההגנה טיעוניה לעונש בכתב).

בטיעוניה בכתב (ת/3), מדגישה התביעה, כי עבירות של פריצה לכלי רכב וכן גניבות כלי רכב, הפכו "מכת מדינה", הינן בעלות היקף רחב וגורמות נזק כלכלי אדיר הן לקורבנות הישירים והן לציבור הכללי. המדובר בעבירות שהן קשות לגילוי.

בנוגע לעבירת סיוע לפריצת רכב, בנסיבות המתוארות בכתב האישום, טוענת התביעה למתחם ענישה שינוע בין חודשיים לארבעה חודשים מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ככל שימצא הנאשם מתאים.

התביעה מפרטת ההזדמנויות הרבות שקיבל הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, הזדמנות אותן לא השכיל לנצל.

התביעה אינה סבורה כי זהו המקרה להאריך המאסר המותנה.

לנוכח אי שיתוף הפעולה מצידו של הנאשם; אי נטילת אחריות מלאה; היותו מי שמבצע עבירות באופן חוזר ונשנה - עותרת התביעה לענישה על הרף העליון של המתחם, בצירוף הפעלת המאסר המותנה במצטבר. עוד עותרת התביעה להשית על הנאשם מאסר מותנה, קנס משמעותי ופיצוי לנפגע העבירה.

התביעה מתנגדת להמלצת שירות המבחן, אשר אינה ניתנת לישום, בהיותה מנוגדת להוראות סעיף 56 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אשר איננו מאפשר הארכת מאסר מותנה ביחד עם הטלת מאסר בפועל.

ההגנה מדגישה ניסיונותיו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, במשך תקופה ארוכה.

לטענת ההגנה, נקלע הנאשם לביצוע העבירה בהיותו שתוי, עקב חוסר רצון לנטוש את חברו (טענה זו לא הוכחה בראיות).

ההגנה מפנה להמלצתו הסופית של שירות המבחן ועותרת להסתפק בהפעלת המאסר המותנה בדרך של עבודות שירות.

מתחם הענישה

צודקת התביעה, כי עבירות של פריצה לרכב הפכו נפוצות עד כדי מכת מדינה.

הטענות הנשמעות בזכות הקלה בעונש בגין עבירות אלה נובעות מראיה צרה של האירועים ושל משמעותם, בלא בחינת השלכות הרחב.

עוד נתקל בית המשפט, לא פעם, בטענות לפיהן פוצה בעליו של כלי רכב לאחר פריצתו או גניבתו על ידי חברת הביטוח, ומשכך - הלכה למעשה - לא נגרם לו נזק. גם טענה זו אינה מדויקת. אזרח שרכבו נפרץ או נגנב חש פגיעה בתחושת הבטחון שלו; מצוי, למשך תקופה בת מספר ימים עד מספר שבועות, באי-ודאות; נדרש לטרח רבה. גם אם מפוצה בגין הנזק לרכב, ישנם תמיד נזקים נלווים, כמו התרוצצות לצורך תיקון הנזקים; שהות בלא רכב לתקופה מסוימת; שינוי בתכניות; התמודדות עם גופים ביורוקרטיים לצורך הגשת תלונה, תביעת פוליסת הביטוח; חידוש תיעוד שאבד; אבדן מטלטלין שונים שהיו ברכב, פעמים רבות בשווי ניכר; ועוד.

בנוסף, קיימת עליה מתמדת בעלות פרמיות הביטוח בגין כלי רכב, המגולגלת על הצבור כולו, בשל העליה בשכירות העבירות.

בנוגע לעבירות שענינן פריצה לרכב, יש להבחין בין פריצה אקראית, כגון לצורך גניבת מטלטלין שהוצבו באופן בולט בתוך הרכב בלבד; לבין פריצה לרכב שמטרתה גניבת הרכב, והיא בעלת מאפייני חומרה שאינם נופלים מעבירת גניבת הרכב ממש, כאשר אף המחוקק ראה להעמיד בצדה עונש מירבי זהה לזה שנקבע לעבירת הגניבה (ראה סעיף 413 וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, והשווה עם סעיף 413ב(א) לאותו חוק).

במקרה דנן, הורשע הנאשם בעבירה של סיוע לפריצה לרכב כאשר לא נטען כי היה זה על מנת לגנוב הרכב או לבצע עבירה אחרת (הנאשם הנוסף הורשע בפריצה במטרה לבצע עבירה, אך לא נטען, כי כוונתו היתה לגנוב הרכב).

אשר למתחם הענישה בגין עבירות של פריצה לרכב בלא ביצוע עבירות נוספות נלוות:

- בגזר הדין ת.פ. 25397-03-13 סקר חברי, כב' השופט ד. בן טולילה, את הפסיקה הרלבנטית באופן מקיף, וקבע מתחם ענישה שינוע בין מספר חדשי מאסר לריצוי בפועל, יתכן בדרך של עבודות שירות, ועד שנה מאסר בפועל, בגין כל עבירה מסוג זה. באותו מקרה, השית בית המשפט, בגין שבעה מקרים של פריצה לרכב, בהם ששה מקרים של גניבת מטלטלין מהרכב, מאסר בפועל בן 30 חדשים וענשים נלווים (חמישה חדשים מהתקופה הפעלת מאסר מותנה במצטבר);
- בפסק הדין ע.פ. 736-09-12 התקבל ערעור המדינה על קולת העונש בגין חמש עבירות של פריצה לרכב ו-3 עבירות של גניבת מטלטלין מתוכו. עונשו של הנאשם הוחמר ל-14 חודשי מאסר בפועל, תוך שערכאת הערעור מדגישה, כי אינה ממצה הדין עם המערער;
- בגזר הדין ת.פ. 20905-03-12 נגזרו על נאשם 36 חודשי מאסר בפועל בגין תשעה מקרים של התפרצויות לרכב;
- בגזר הדין ת.פ. 22913-03-12 נקבע מתחם הענישה בעבירות של התפרצות לרכב וניסיון גניבה של מטלטלין, בין ארבעה לעשרה חדשי מאסר.

בהתאם לפסיקה שנזכרה לעיל, בית המשפט מוצא להעמיד את מתחם הענישה בגין העבירה של לפריצה לרכב, בלא שהוכחה כוונה לעבור עבירה של גניבת הרכב, בין מאסר בפועל קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ועד לשנה מאסר בפועל. מתחם העבירה בגין עבירה נגזרת של סיוע לאותה עבירה מוגמרת, יעמוד על מחצית המתחם שנקבע לעיל. ואולם, משטענה התביעה לרף עליון נמוך יותר - ומשאין בית המשפט משים עצמו קטיגור - יועמד המתחם בגין העבירה הנגזרת, בתיק דנן, עד 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

קביעת ענישו של הנאשם

קביעת הענישה הספציפית במסגרת המתחם נעוצה באופי ההתארגנות לביצוע העבירה; טיבם של כלי הפריצה בהם הצטידו העבריים; מידת הנזק שנגרם; עברו הפלילי של הנאשם; נסיבותיו האישיות.

במקרה דנן, המדובר בנאשם שהיה חלק מהתארגנות לביצוע העבירות, ביחד עם אחר אחד לפחות; הנאשם לא נטל אחריות מלאה על מעשיו; הנאשם נמנע, בסופו של דבר, מלהשתלב בהליך טיפולי, חרף הזדמנויות רבות שניתנו לו, אף לפני משורת הדין, ומכאן שלא נעשה דבר לצמצום מסוכנותו לעבור עבירות בעתיד; לחובת הנאשם עבר פלילי מכביד בעבירות דומות; תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה אשר לא היה בו כדי להרתיעו מלשוב ולעבור עבירה דומה; תסקיר שירות המבחן ממליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבולות - כל אלה מצביעים לכיוון החמרה במסגרת מתחם הענישה.

מאידך, אין המדובר בהתארגנות מתוחכמת במיוחד; הנאשם מכור לטיפה המרה ונסיבות חייו אינן קלות; הנאשם הודה בעבירה וחסך זמן שיפוטי - אלה מצביעים לכיוון הקלת מה במסגרת מתחם הענישה.

בסיכומי של דבר, לנוכח הצורך להרים תרומתו של בית המשפט לביעור נגע הפגיעה ברכושם של האזרחים ובתחושת הביטחון שלהם, בעולם המעשה ולא ברמה הרטורית בלבד; לנוכח עברו הפלילי של הנאשם - רואה בית המשפט להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל על הצד הגבוה של מתחם הענישה, אם לא ברף הגבוה ממש. לאור הודאת הנאשם באשמה - יורה בית המשפט על חפיפה מסוימת של המאסר המותנה שיופעל עם עונש המאסר בפועל שיוטל על הנאשם.

בית המשפט אינו מוצא כי זהו המקרה המתאים בו קיימים נימוקים מיוחדים לצורך הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם, שהינו עברין רצדביסט ואין פרוגנוזה שיקומית לגביו.

לנוכח אורח החיים השולי של הנאשם והיותו מכור לאלכוהול, כאשר לא טופל, בסופו של דבר, בגין התמכרות זו, וכן לנוכח כך שעונשים מותנים לא הרתיעו הנאשם בעבר - ספק רב בעיני בית המשפט, האם יעלה בידי הנאשם לרצות העונש בדרך של עבודות שירות. יחד עם זאת, משנמצא הנאשם כשיר לריצוי העונש בדרך זו (הגם שאף הממונה על עבודות השירות הביע, בחוות דעתו, ספקותיו בנוגע לכך), ולנוכח תיקון כתב האישום ויתר הנסיבות שפורטו - תינתן לו האפשרות לנסות ולרצות המאסר בדרך זו, שפגיעתה בחירותו ובאפשרויות שיקומו פחותה, כאשר עליו יהיה להוכיח עצמו במסגרת זו, ואם לא יעשה כן - יאלץ לרצות המאסר בין כתלי בית האסורים.

על מנת להרתיע הנאשם בעתיד, יושת, כמובן, עונש מאסר מותנה.

עיצומים כספיים

לאור הנזקים והטרחה המרובה לקרבנות העבירות מסוג זה, אזרחים תמימים הנפגעים על לא עוול בכפם, רואה בית המשפט להשית על הנאשם גם עיצומים כספיים, חלקם כקנס, וחלקם הארי-כפיו לנפגע העבירה. כפי שנקבע לא פעם, בנוגע להשתתפות פיצוי לנפגעי העבירות, אין לקחת בחשבון מצבו הכלכלי של הנאשם, שכן המדובר בסעד אזרחי במהותו במסגרת המשפט הפלילי, וכשם שאם היה נפגע העבירה תובע העברין בתביעה אזרחית לא היה נלקח שקול זה בחשבון, כך אין לקחת בחשבון במסגרת ההליך דנן. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים); רע"פ 2174/11 **לזון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים).

יצוין, כי לדברי הנאשם אף עבד למחיתו טרם מעצרו.

בנוגע לקנס, לאור מצבו של הנאשם כפי שנטען, וחרף כך שלא הובאו ראיות להוכחת מצבו כלכלי - יסתפק בית המשפט בהטלת קנס על הצד המתון.

אחידות הענישה

כאן המקום לציין, כי המעורב הנוסף בפרשה, הנאשם 1, נדון, ביום 26.05.13 לעונש מאסר בן 14 חודשים לריצוי בפועל ועונשים נלווים, בגין מעורבותו בעבירה זו, תוך צירוף מספר תיקים נוספים שעניינם עבירות רכוש; אלימות; עבירות כלפי אנשי מרות; הפרת הוראה חוקית. לנוכח צירוף התיקים הרבים באותו מקרה, וכן לנוכח כך שנסיבותיהם האישיות של הנאשם ואותו נאשם נוסף הן שונות - אין בית המשפט מוצא ללמוד גזירה שווה מהעונש שהוטל באותו המקרה. ברי, כי העונש שיוטל על הנאשם דנן, אשר הורשע במעורבות בפרשה אחת בלבד מבין שלל הפרשות בהן היה מעורב הנאשם הנוסף, ובעבירה נגזרת מסוג סיוע בלבד, שאיננה העבירה המוגמרת - מן הדין שיהיה קל יותר באופן משמעותי.

סוף דבר

לאחר שבית המשפט שמע טענות הצדדים; עיין בתסקירים שהוגשו; עיין בפסיקה שהוגשה; - גוזר על הנאשם, בגין מכלול העבירות בהן הורשע, הענשים הבאים:

א. 105 ימי מאסר (שלושה חדשים ומחצה) לריצוי בפועל;

ב. הפעל מאסר מותנה בן 3 חודשים מגזר הדין ת/2, כך מחציתו תצטבר לעונש המאסר שהוטל בהתאם להוראות סעיף א' לעיל, ומחציתו - בחופף;

ג. סה"כ ירצה הנאשם עונש מאסר בן 5 חודשים בפועל. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות, במרכז פיס סיעודי, שד' ירושלים 168, נתיבות, חמישה ימים בשבוע, 08:30 שעות ביום. על הנאשם להתייצב, ביום 29.09.15, שעה 08:00, במשרד

עמוד 7

הממונה על עבודות השירות במחוז דרום בשב"ס, ומשם ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מוזהר, כי אי התיצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; שימוש באלכוהול או בחמרים משני תודעה; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל ענין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

- ד. שמונה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, לבל יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין תשל"ז-1977, פרק יא';
- ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשני שיעורים שוים ורצופים, החל מיום 15.04.2015 וב- 15 לחדש שלאחר מכן;
- ו. פיצוי לנפגע העבירה, ע.ת. 1 בכתב האישום, בסך 3,000 ₪. הפיצוי ישולם בששה שיעורים שוים ורצופים, החל מיום 15.09.2015, ובכל 15 לחדש שלאחר מכן.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ד' אב תשע"ה, 20 יולי 2015, במעמד הצדדים.